

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2023. ГОДИНУ

Фебруар, 2024. године

САДРЖАЈ:

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ	2
2. УВОДНИ ДЕО	2
3. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА	5
3.1.ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА	6
3.2.ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ	13
3.3.ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА	14
3.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА	17
4. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА	1
5. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА	4
5.1.УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ	4
5.2.СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА	6
6. СТРУЧНИ РАД	8
7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	11

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД

Место: Сремска Каменица

Година оснивања: 2014.

Директорка: Ивана Копривица

Е-маил: cpsuns@cpsuns.rs

Адреса: Дечје село 1, 21208 Сремска Каменица

Телефон/факс: 021/301-05-63, 021/461-171

2. УВОДНИ ДЕО

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД (у даљем тексту: Центар или ЦПСУ НС) је основан Одлуком о оснивању Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад („Службени лист АПВ“, број 6/2014) од 19. фебруара, 2014. године, за територију Јужнобачког, Сремског и Средњобанатског управног округа.

Центар је основан ради пружања услуга процене и саветовања будућих хранитеља и усвојитеља, пружања подршке хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима, као и обављања других послова. Оснивач Центра је Покрајинска влада. Законом о социјалној заштити („Сл. гласник РС“, број 24/2011) дефинисан је Центар за породични смештај и усвојење (чл. 130-133.) као установа социјалне заштите, његове надлежности и функционисање. Такође, делатност Центра је дефинисана у Правилнику о хранитељству („Сл. гласник РС“ бр. 36/2008 и 66/2022-др. правилник) и у Уредби о мрежи установа социјалне заштите („Сл. гласник РС“, бр. 16/2012 и 12/2013). Током 2022. године усвојен је нови Правилник о хранитељству¹. Новим Правилником о хранитељству, који је недавно донело Министарство за бригу о породици и демографију, јасније су дефинисане корисничке групе; дефинисано је ко је дете, а ко млада особа, јер је претходни правилник препознавао само дете као корисника хранитељства. Сада Правилник прописује да су субјекти хранитељске заштите деца и младе особе на хранитељству, што значи да се посебно дефинише заштита младих на хранитељству од 18 до 26 година, а направљена је и јасна разлика између сродничког и несродничког хранитељства, уз предност коју Правилник даје сродницима.

¹ „Сл. Гласник РС“ бр 66/2022.

Поред тога, значајна је промена у формулацији (у члану 5) где је сада новим Правилником дефинисано да се уместо „специјализовано“ користи термин хранитељство уз интензивну и додатну подршку, за врсту хранитељства која се односи на бригу о деци са сметњама у развоју. Даље је у члановима 6 до 9 прецизније дата дефиниција различитих облика хранитељства (стандардног, ургентног повременог и хранитељства уз интензивну подршку). У члану 11. истиче да се најбољи интерес детета остварује кроз избор хранитељске породице првенствено из круга сродничких породица (сродничко хранитељство), које такође морају имати општу подобност да би се бавили хранитељством и које испуњавају услове у складу са новим Правилником. Такође, у складу са тенденцијама у систему социјалне заштите, уведена је обавеза електронског вођења документације.

Оснивањем и радом Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, као прве установе овог типа у АП Војводини, директно се доприноси остваривању најважнијих реформских циљева зацртаних стратешким документима Републике Србије, којима се трасира развој услуга, мера и облика заштите деце и старијих, где се приоритет даје развоју алтернативних облика у односу на институционалну заштиту, као и обезбеђивању једнаких шанси за све.

Споразумом о сарадњи са Дечјим селом „Др Милорад Павловић“, ЦПСУ НС су за потребе канцеларијског простора уступљене на коришћење Кућа 1 и Кућа 3. Обе куће су адаптиране у складу са потребама Установе и прилагођене потребама рада са хранитељским породицама и децом. У овом моменту, капацитети ових просторија задовољавају потребе установе. Недостатак и даље представља сала за едукације, те се и даље користе расположиви капацитети других установа, у зависности од потреба.

Идеја о изградњи објекта за намене Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад је и даље актуелна. Локалитет који је планиран је на Новом Насељу, између улица Бате Бркића, Сељачких буна и Браће Дроњак, где је Град Нови Сад предвидео изградњу предметног објекта, а очекује се финансијска подршка Покрајинске владе.

У Плану детаљне регулације Новог насеља у Новом Саду („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 52/2021), на страни 2312, одељак Урбанистичка потцелина 3, наведено је да се у северном делу блока 341 планира објекат социјалне заштите – „Центар за усвојење“.

У Генералном урбанистичком плану Града Новог Сада до 2030. године („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 33/2022) на страни 91, одељак социјална заштита, наведено је да је на Новом насељу планирана изградња „Центра за усвојење“.

Такође, истичемо као врло битну чињеницу да је у катастарској евиденцији парцела предвиђена за изградњу објекта Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад евидентирана под бројем 10716/19 КО Нови Сад 1.

Центар актуелно располаже са пет службених возила. У 2023. години купљено је једно возило.

Средства за рад Центра у 2023. години, обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2023. годину („Сл. лист АПВ“, бр. 54/2021 и 7/2022) у износу 57.567.247,49 динара (извор 01).

По другим изворима, пројектно финансирано, обезбеђено је кроз обезбеђена средства од Градске управе за социјалну и дечију заштиту Града Новог Сада, (избор 07) 3.400.000,00 динара.

Укупан одобрен буџет за 2023. годину је био: 60.967.247,49 динара.

Редовно су одржаване седнице Управног и Надзорног одбора установе, у складу са обавезама дефинисаним оснивачким актом.

3. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Центар је усмерен на изградњу савремених приступа за заштиту корисника и остваривању њихове добити на хранитељству.

Визија и мисија Центра и смернице за рад Центра дефинисане су у Стратешком плану за период 2023–2025. године. Нови Стратешки план Установе се ослања на први Стратешки план који је обухватао период одмах након оснивања, од 2015—2022. године, који је послужио су као одлична полазна основа, а многи елементи претходних планова су остали и данас релевантни те нису промењени (на пример визија, мисија и стратешки циљеви).

Стратешки план Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад за период 1. фебруар 2023 – 31. децембар 2025. године представља надоградњу и унапређење смерница за рад које обезбеђују испуњавање мандата ЦПСУ НС, бољу комуникацију са партнерима и заинтересованим групама, као и одрживост активности. Акцент у новом Стратешком плану стављен је на развој хранитељства и промотивне активности установе. Поред тога, Стратешки план треба да обезбеди основу за даље унапређење квалитета извештавања на свим нивоима.

Тим ЦПСУ НС сматра да су се у претходном периоду кроз имплементацију стратешких планова заиста остварили добри резултати. Стратешки план као документ је добар инструмент за дугорочно и краткорочно планирање активности, као и за праћење ефеката рада.

3.1.ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

Организација рада установе:

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Центру за породични смештај и усвојење Нови Сад број: 1514-110-2/2019 од 17. јула 2019. године, Правилником о изменама правилника број: 3447-110-2/2021 од 21. децембра 2021. године и Правилником о изменама правилника број: 64-110-2/2023 од 16. јануара 2023. године утврђена су следећа радна места:

Запослени радници у ЦПСУ НС

Радно место	Број систематизованих радних места	Број запослених
Руководећи кадар	1	1
Стручни радници	16	16
Административно-финансијски радници	3	3
Техничко особље (возач)	1	1
Друго (спремачица)	1	1
УКУПНО	22	22

Делатности којима се установа бави:

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД је установа социјалне заштите чија је делатност организовање, смештај корисника и пружање стручне помоћи хранитељској и усвојитељској породици којој је корисник поверен.

На оснивање, организацију и рад Центра примењују се прописи о јавним службама, прописи из области социјалне заштите и породичних односа.

Центар има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом, Одлуком о оснивању и Статутом.

У складу са Законом који уређује социјалну заштиту, Законом који уређује породичне односе и прописима донетим за њихово спровођење, Центар врши:

1. Припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља;
2. Пружа подршку хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима;
3. Извештава Центар за социјални рад (у даљем тексту: ЦСР) о раду хранитеља и функционисању породица које пружају услугу породичног смештаја и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;
4. Обавља друге послове у складу са законом и другим прописима. Органи руковођења, управљања и надзора Центра јесу: директор, управни одбор и надзорни одбор, које именује и разрешава Покрајинска влада. Мандат органа руковођења, управљања и надзора Центра је четири године.

Центар обавља следеће послове:

1. популарисања и развоја хранитељства;
2. учешћа у процени опште подобности породица за хранитељство и припрему за хранитељство;
3. формирања регистра - базе података о хранитељству;
4. учешћа у избору хранитељске породице;
5. учешћа у планирању услуга и мера заштите на хранитељству;
6. праћења и увида у остваривање сврхе хранитељства;
7. подршке корисницима и хранитељским породицама;
8. учешћа у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге;
9. истраживања;
10. обуке професионалаца, хранитеља и усвојитеља;
11. учешћа у пројектним активностима;
12. израде и издавања стручне литературе;
13. информисања, промоције и организације конференција и семинара.

Програм рада Центра за 2023. годину, број: 2-550-3/2023. до 4.1.2023. године, донет је на основу члана 20. став 1. тачка 9) Статута Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад од стране Управног одбора Центра. На њега је сагласност дала Покрајинска влада, а предложен је од стране директорке Центра, на основу члана 34. став 1. тачка б) Статута.

Услуге које установа пружа:

До сада, Центар је преузео бригу о хранитељским породицама из Јужнобачког управног округа (тј. из града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бач, Темерин, Србобран, Врбас, Бечеј, Жабал и Тител). Током 2023. године, започете су припремне активности (састанци и планирање) за преузимање хранитељских породица са територија општине Рума и Ириг. Потпуно преузимање надлежности у оквиру мандата Центра за неведене Општине планирано је за прву половину 2024. године.

Едукације кандидата за хранитељство реализују се на целој територији за коју је Центар основан. У извештајном периоду, одржане су укупно 4 обуке за стандардно хранитељство по акредитованом програму „Сигурним корак до хранитељства“.

У 2023. години Центар је наставио са промоцијом свог рада. И даље се негује изграђен и врло препознатљив визуелни идентитет установе који је интегрисан на Интернет презентацију <http://www.cpsuns.rs> као и на промотивном материјалу. Активно су вођене странице Центра на друштвеним мрежама (*Facebook, Instagram*) где су континуирано представљане активности Установе, најаве догађаја, позиви за хранитеље и објављиване све значајне информације за област хранитељства.

Фејсбук страницу Центра стално прати око 585 корисника ове друштвене мреже (око 250 више него током 2022. године), а Инстаграм страница има 731 пратиоца (350 више него током 2022. године). Остварена је сарадња са средствима јавног информисања у којима се објављују текстови о Центру. Промоција се континуирано обављала и у медијима током 2023. године.

У току 2023. године настављена је промоција филмова о стандардном, ургентном и повременим хранитељству које је наша Установа снимила током 2018. године. Нови промотивни филмови су планирани за наредну, 2024. годину.

Сва три филма су доступна на Јутјуб каналу Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад: Youtube. На истом каналу је могуће приступити и другим видео записима који се баве промоцијом хранитељства и рада Установе.

Кроз програм Стручна пракса Националне службе за запошљавање, током 2023. године, ангажовано је две особе ради стицања знања и полагања стручног испита за добијање лиценце за основне стручне послове у социјалној заштити.

На основу програма „Моја прва плата“ биле су ангажоване 3 особе у периоду од 22.12.2022. године од 20.09.2023. године. По уговору о привременим и повременим пословима ангажоване су биле 2 особе у 2023. години. По основу уговора о делу, ангажовано је било 6 особа, за потребе реализације градског пројекта у периоду од 01.03.2023. до 31.12.2023. године.

У Центру су, у првој половини 2023. године, радила два Тима за процену опште подобности за хранитељство, састављени од по три стручна радника (психолог, педагог и социјални радник). У другој половини 2023. године уследила је реорганизација рада унутар Установе те је формиран један Тим за процену опште подобности, процену конкретне подобности и смештај корисника. Таквом прерасподелом послова, Тим је у потпуности преузео послове Процене кандидата и смештаја корисника те су остали стручни радници Центра били ослобођени ових задужења и растеређени за обављање послова саветника за хранитељство.

У првој половини 2023. обуке будућих хранитеља реализовала су два тренерска пара. Реорганизацијом о којој је напред било речи, формиран је један Тим за обуку (тренерски пар) који је у другој половини 2023. године реализовао још два Програма припреме будућих хранитеља. Исти тренерски пар ће у потпуности преузети све послове едукације хранитеља и у наредном периоду.

У поступцима смештаја деце у хранитељске породице, а у сарадњи са упутним центрима за социјални рад, задатак стручних радника је током извештајног периода био, да предлажу хранитељску породицу према карактеристикама детета/младе особе и да учествују у избору хранитељске породице за конкретно дете/младу особу.

Поред тога, запослени су континуирано пратили и вршили увид у остваривање сврхе хранитељства. Учествовали су у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге. Учествовали су у пројектним активностима и у развоју иновативних услуга у систему социјалне заштите. Такође, кроз процес неговања система целоживотног учења током извештајног периода запослени су учествовали на конференцијама, семинарима и округлим столовима.

Такође, током 2023. године, настављено је са формирањем библиотеке стручне литературе унутар Центра и набављена су нова издања у складу са дефинисаним потребама.

Развој нових услуга кроз пројекте:

У 2023. години, Центар је реализовао и пројекат у трајању од десет месеци, који је упућен током 2022. години Градској управи за дечију и социјалну заштиту Града Новог Сада, кроз Програм унапређења социјалне заштите. Градска управа за дечју и социјалну заштиту Града Новог Сада одобрила је 3.400.000,00 динара за реализацију овог пројекта. Средства су била намењена реализацији пројектних активности у делу развијања „Саветодавно-терапијских услуга за децу на хранитељству и развој повремених породичног смештаја за 2023“. Циљ овог програма био је развој услуга које развијају систем подршке породици у кризи и детету у њој, као и подизање компетенција хранитељских породица за бригу о деци и развој повремених породичног смештаја.

У оквиру пројекта (8 месеци) је реализована индивидуална, саветодавно- терапијска и социо- едукативна подршка деци на породичном смештају. Корисници су деца код којих је процењена потреба за додатном, специјализованом, индивидуалном подршком од стране стручног лица у превазилажењу развојних одступања условљених депривирајућим условима којима су била изложена пре смештаја. Услуга је омогућена за 32 корисника/ца. Праћењем реализације услуге установљено је да су деца врло позитивно реаговала на сусрете (третмане) и да су, већ после неколико сусрета, показивала извесна побољшања. Међутим, важно је обезбедити континуитет оваквих услуга како би се одржали актуелни резултати и постигли свеобухватнији ефекти и, у појединим ситуацијама, омогућити већи број сусрета са дететом (у складу са индивидуалним потребама корисника).

Пројектом је планирана реализација осам тематских радионица намењених хранитељским породицама кроз „Отворена врата хранитељства“. Радионице су (кроз групни, радионичарски рад) реализоване током марта, априла, маја, јуна, септембра, октобра и новембра.

Теме које су обухваћене су:

Теме:	Предавачи:
„Нега одојчета“	Кристина Недељковић, начелница службе патронаже
„Како рећи немирне савести- границе у васпитању“	Ивана Мушкиња, „Familylab“ Србија
„Долазак детета у хранитељску породицу- изазови у периоду прилагођавања“	Доц. Др Јелена Танасијевић, социјална радница
„Изазови одрастања у дигитално доба“	Ана Мирковић, психолошкиња

„Позитивна дисциплина - Све смо пробали. Шта сад?“	Ивана Мушкиња, „Familylab“ Србија
„Брига о деци која су имала искуство трауме“	Доц. др Јелена Танасијевић, социјална радница
„Како ублажити негативне ефекте стреса и изгарање у хранитељској улози“	Марина Вукотић, психолог
„Пакет практичних вештина за управљање стресом“	Марина Вукотић, психолог

Теме које су реализоване су прилагођене потребама хранитеља, односно представљају један од начина да се унапреде њихове компетенције а тиме и квалитет бриге о деци. Хранитељи врло позитивно реагују на едукације, мотивисани су да долазе, прегледају видео садржаје и оцењују их као вишеструко корисне.

Током реализације пројекта, услуга повремених породичног смештаја је била обезбеђена за 19 деце и младих са сметњама у развоју и њиховим породицама. Услуга је директно пружана од стране повремених хранитељица док је сарадница за развој и унапређење услуге пратила и пружала стручну подршку како хранитељицама тако и деци и породицама. Услуга Повременог породичног смештаја је иновативна у систему социјалне заштите и представља једну од превентивних услуга које имају за циљ подршку деци са сметњама у развоју и њиховим породицама и превенцију измештања и институционализације. Корисници (деца и родитељи) оцењују ову услугу као врло корисну; нека од наведених објашњења су- дете је овладало новим вештинама и има садржајије слободно време, родитељи детета имају времена да се посвете и другим активностима (нпр. себи, другом детету, партнеру, пријатељима и сл.).

Изазови постоје и у реализацији услуге повремених породичног смештаја, а због сложености процедура донеошења решења, начина финансирања и цене услуге као и сложености обуке (повремене хранитељске породице морају имати општу подобност за хранитељство и имају обавезу похађања дуготрајног програма обуке као и стандардне хранитељске породице).

Кампања за популаризацију хранитељства је реализована електронским путем, путем друштвених мрежа, писаном кореспонденцијом и дистрибуцијом лифлета, у складу са детаљним план промоције. Током реализације пројекта, реализована је врло интензивна промоција на Фејсбук страници ЦПСУ НС и Инстаграм налогу ЦПСУ Нови Сад. Дељени су корисни, информативни текстови који су од значаја за хранитељство и садржаји који имају

за циљ популаризацију хранитељства и упознавање шире јавности са облицима породичног смештаја.

Поред тога, реализована је и медијска промоција где је било речи како о повременом породичном смештају тако и о осталим облицима хранитељства: Youtube.

У оквиру реализације пројекта, Градска управа за социјалну и дечију заштиту обезбеђује редован мониторинг, који је сповео Покрајински завод за социјалну заштиту у циљу праћења и оцене квалитета реализације програма, као и утврђивања препорука за његово даље спровођење. Мониторинг посета реализована је 23.06.2023. године у просторијама Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, на адреси Дечје село у Сремској Каменици. Мониторинг посети присуствовали су у име Покрајинског завода за социјалну заштиту Маја Думнић, а у име установе координаторка програма и стручне раднице ангажоване на Пројекту. Посети је претходила израда методологије за мониторинг и евалуацију и анализа достављене документације. Током посета остварен је увид у: просторије реализатора програма, документацију о стручном раду и евиденцију о реализованим активностима. Обављен је интервју са ангажованим на реализацији програмских активности.

Препоруке које је Покрајински завод за социјалну заштиту доставио кроз Извештај о реализованом мониторингу односе се на чињеницу да је потребно развијати и даље људске и финансијске ресурсе Центра, како би се повећао број деце и младих који могу бесплатно да користе саветодавно терапијске услуге, и како би се повећао број потенцијалних сусрета/сеанси са психотерапеутом. Други део Препоруке тиче се развоја промотивних активности и то активности развоја и промоције услуге повременог породичног смештаја у које је неопходно активније укључити и ЦСР Града Новог Сада, а у складу са његовим надлежностима у раду са биолошким породицама.

3.2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Капацитети установе за пружање услуга кроз људске ресурсе

У 2023. години у Центру је на евиденцији 21 запослени на неодређено време. Од тог броја запослено је 16 стручних радника/це (2 социјална радника, 6 психолога, 6 педагога, 1 дефектолог и 1 правник), 2 дипломиране економисткиње (руководилац финансијско-рачуноводствених послова и дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове), 1 референт за правне, кадровске и административне послове, 1 возач и 1 спремачица.

У оквиру категорије стручних радника/ца запослена је једна социјална радница на месту супервизорке, једна педагошкиња на месту реализаторке едукативних програма, која је задужена и пословима администратора базе података, један правник на месту секретара Центра. На месту саветника/ца за хранитељство запослени су два психолога, једна социјална радница и три педагошкиње. На одређено време је запослена само директорка Центра, мастер пословне психологије, на мандатни период у трајању од четири године, од 07.06.2019. године.

У односу на све запослене, на дан 31.12.2023. године укупно је било запослено 21 особа на неодређено време, од тог броја 18 (шеснаест) жена (83%) и 3 (три) мушкарца (17%).

Током 2023. године, дошло је до реорганизације послова унутар Установе, те Центар од половине извештајне године располаже са два супервизора и два реализатора едукативних програма. Остали стручни радници су распоређени на пословима саветника за хранитељство.

У даљој реорганизацији послова, оформљен је *Тим за процену опште подобности, уједно и тим за процену конкретне подобности хранитеља и смештај корисника*, који чини психолог, педагог и социјални радник (супервизор и оба реализатора едукативних програма).

Послове организовања и реализације програма припреме будућих хранитеља убудуће спроводи *Интерни тим за обуке* који се састоји од две реализаторке едукативних програма. У складу са потребама, Тим ће се укључивати и друге стручне раднике – сертификоване тренере за спровођење програма припреме кандидата.

3.3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Запослени у Центру за породични смештај су лиценцирани стручни радници у систему социјалне заштите у Комори социјалне заштите. Сви запослени су у обавези да похађају акредитоване и друге обуке, како би одржали лиценцу и развијали се у стручном раду. Обуке и радионице које су стручни радници и други запослени пролазили су:

Назив:	Датум:	Организатор:
„Заштита права детета- уз приказ нове одлуке Врховног касационог суда“,	30.03.2023.	ГОРИЦА МИЛОШЕВИЋ ПР Консалтинг у вези са пословањем и осталим управљањем
„Заштита података о личности“	13.07.2023.	Привредна комора Србије
„Професионализација управљања у јавном сектору – изазови и перспективе“	15-18.05.2023.	Центар за едукацију, инвестиције и одрживи развој „Реформатор“
„Примена Закона о архивској грађи и архивској делатности“	10.03.2023.	Семинари СЕЕ д.о.о.
„Промена је у нама“	27.09.2023.	ЦПСУ НС, реализатор Удружење Црвена линија
„Развој знања и вештина запослених у социјалној заштити о подршци деци и младима у периоду туговања“	3.02.2023.	Комора социјалне заштите
„Превенција суицида код младих“	11.12.2023.	ОПЕНС
„Ново искуство кандидата за усвојење- Припрема кандидата за усвојење“,	6.07.2023.	Зум апликација, организатори Биљана Бељић Јовановић и Марија Милић
„Сва су деца иста и сва су деца различита- припрема кандидата за усвојење“	29.09.2023.	Зум апликација, организатори

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад – Извештај о раду за 2023. годину

		Биљана Бељић Јовановић и Марија Милић
„Управљање пројектним циклусом“,	25.-27.10.2023.	ЦПСУ НС
„Рад са децом и породицама у којима је откривено постојање сексуалног злостављања“	04.10.2023.	Друштво психолога Србије, предавачица др Јелисавета Роловић
„Рад са младима и породицама која имају искуства зависности“	14.12.2023.	ОПЕНС
„Припрема за прелазак детета из хранитељске у усвојитељску породицу“	14.02.2023.	ПЗСЗ и ЦПСУ НС
„Вођење случаја“	17.10 - 18.10.2023.	Комора социјалне заштите
„VIII Зимска едукација на Копаонику“	20-23.12.2023	Реформатор
„Корпоративно управљање, упоредна пракса, ризици у пословању, јавне набавке, регионално повезивање“	15-18.05. 2023.	Реформатор
„Обука за спровођење третмана поремећаја понашања деце и младих у систему социјалне заштите“,	20-24.11.2023.	ПЗСЗ
„Сигурним кораком до хранитељства“	1-8.02.2023.	мр Добрила Грујић
„Превенција суицида код младих“	11.12.2023.	ОПЕНС
„Превенција самоповређивања код младих“	21.12.2023.	ОПЕНС

Стручни радници и директорка присуствовали су и другим значајним конференцијама, округлим столовима и скуповима који су се дешавали у области социјалне заштите на нивоу Републике Србије.

Неки од стручних скупова којима су запослени присуствовали током 2023. године су:

Назив:	Датум:	Организатор:
„III Регионална конференција јавног сектора“ Требиње	11-14.10.2023	Реформатор
Национална конференција са интернационалним учешћем „Алтернативна брига у XXI веку- развој политика и добрих пракси за децу, младе и породице“	20.09.2023.	ФИЦЕ Србија
Међународна конференција „Дани социјалне заштите. Насиље- изроци, мере, интервенције“	12-14.06.2023.	Центар за социјални рад Нови Сад
Конференција „Терапија игром речи“	31.03.2023.	Балканско удружење практичара игром
13. конгрес психотерапеута Србије „Поштовање и самопоштовање“	26.10-29.10.2023	Савез друштава психотерапеута Србије
Конференција „Насиље у дигиталном простору“	10.05.2023.	ПЗСЗ
Међународна конференција поводом Међународног дана социјалног рада „Поштовање различитости кроз заједничко друштвено деловање“	21.03.2023.	Јелица Марић Девих, социјална радница

3.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Сарадња и квалитет сарадње установе са релевантним установама и организацијама у локалној заједници, у Републици, као и контакти са донаторима:

У току извештајног периода, Центар је успео да оствари значајну сарадњу са различитим локалним и регионалним актерима. Континуирано је добра сарадња од почетка рада установе са свим центрима за социјални рад који се налазе у окрузима које покрива Центар и шире, као и са свим центрима за породични смештај и усвојење.

У октобру 2023. године ЦПСУ Нови Сад организовао је традиционални Годишњи састанак са директорима и стручним радницима центара за социјални рад са територије Среднобанатског, Сремског и Јужнобачког управног округа. Том приликом су презентовани статистички подаци о броју корисника и пружаоца услуга породичног смештаја у региону који покрива ЦПСУ Нови Сад, најављен је нови циклус обука за хранитељске породице на региону за који је надлежан ЦПСУ Нови Сад, представљени су кључни изазови у организовању услуге породичног смештаја и подсећање на обавезу планирања сталности за децу и младе у систему алтернативне бриге. У другом делу састанка уследила је конструктивна размена и дискусија свих присутних.

Уз подршку донатора, организована је традиционална новогодишња представа за децу у просторијама Културног центра Града Новог Сада за децу са територије града Новог Сада, Беочина, Сремских Карловаца, Петроварадина 26.12.2023. године. Пре почетка представе, децу и хранитеље су поздравила Ивана Копривица, в. д. Директора директорка Центра. Малишани су уживали уз слаткише и музику, песму и представу у изведби студија Жељко Веселко. Овај догађај подржали су посластичарница Нладиша и Пеcko, Poslastičарница Слађана, Grismel, Cukerlandia и Sister cupcaakes а компанија „Tribex doo” представу Жељко Veseljko Studio.

Новогодишње пакетиће је донирало Министарство за бригу о породици и демографију и компаније: Contex energy, ЈКР "Put" Novi Sad, Цвећара Саманта, АМ Contructions, Лабораторијски путни центар као и Црвени крст Новог Сада и друге фирме и појединци (вест о догађају: <https://www.cpsuns.rs/lat/620/centar-za-porodicni-smestaj-i-usvojenje-novi-sad-organizovao-je-novogodisnju-predstavu-za-decu-koja-zive-u-hraniteljskim-porodicama-620>).

Такође, пакетиће су донирали кроз сарадњу са Удружењем хранитеља Града Новог Сада и бројни грађани који су се пријавили за акцију путем друштвених мрежа ЦПСУ НС и Удружења хранитеља Нови Сад кроз акцију Тајни Деда Мраз.

Компанија Symphony је деци и младима без адекватног родитељског старања која одрастају у хранитељским породицама, лошијег материјалног статуса, улепшала новогодишње и божићне празнике са поклоњених 35 персонализованих поклона. Деца и млади су имали прилику да сами одаберу свој поклон, а запослени је су се потрудили да сваки поклон буде запакован са много љубави и пажње и баш онакав какав су деца очекивала.

Лајонс клуб Милева Марић Ајнштајн је такође показао друштвену одговорност и 22.12.2023. године организовао новогодишњу представу обезбедио богате новогодишње пакетиће за 23 детета без адекватног родитељског старања која се актуелно налазе на породичном смештају.

Током 2023. године, настављена је сарадња са различитим донаторима (појединцима и правним субјектима), који су препознали могућност сарадње са Центром. И током 2023. Године, ЦПСУ НС је наставио са акцијом намењеној деци без адекватног родитељског старања која су ургентно смештена у хранитељске породице. Акција је покренута са циљем да се обезбеде хигијенски пакети који су прва помоћ хранитељским породицама у које је дете ургентно

смештено. Акцију су несебично подржали грађани и грађанке као и ученици Основне школе „Доситеј Обрадовић“ из Новог Сада и обезбедили пакете за најмлађе на породичном смештају. Истој акцији су се током 2023. године показали су и правни субјекти:

- Апотека „Јанковић“ са сарадницима која је обезбедила драгоцену донацију у виду хигијеских пакета за бебе;
- „Kibidshop“ који су обезбедили храну за одојчад;
- „Univerexport“ који је донирао хигијенске пакете и

Поред тога, изузетна сарадња је остварена и са осталим заинтересованим странама као што су здравствене установе и образовне институције на локалном нивоу, друге установе социјалне заштите и медији.

Током 2023. године, настављена је одлична сарадња са Филозофским факултетом Универзитета у Новом Саду кроз организовање стручне праксе за студенте социјалног рада и педагогије у Центру. Осим тога, настављена је позитивна пракса посете наших стручних радника као гостујућих предавача на одељењима социјалног рада, педагогије и психологије. Током 2023. године, преко ЗООМ апликације организовано је и гостујуће предавање за студенте социјалног рада са Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

Током 2023. настављена је одлична сарадња са Дечјим селом. Простор за обуке и састанке поред Дечјег села уступали су нам и ЦСР Нови Сад, Културни центар Беочин, Градски културни центар Грда Новог Сада, Црвени крст Бачка Паланка, ЦСР Стара пазова, ЦСР Бечеј, ЦСР Сремска Митровица и Општина Сремска Митровица, ЦСР Апатин, ЦСР Суботица, ЦСР Бачка Топола, ЦСР Инђија, Градска управа Зрењанин, ЦСР Врбас и други. Такође, Центар је наставио рад у склопу Мреже МОДС (Мрежа организација за децу Србије) и члан је ФИЦЕ Србија (Удружења стручњака за подршку деци и породици).

4. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА

Током 2023. урађено је годишње истраживање о броју хранитељских породица и корисника услуге породичног смештаја. Породични смештај за децу је у 2023. години у Јужнобачком, Сремском и Средњобанатском округу пружало **616** хранитељских породица.

Поред овог броја породица, 75 породица пружало је услугу породичног смештаја за одрасле.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад, у складу са својим надлежностима и расположивим ресурсима, настојао је да развија породични смештај како би сваком детету које не може да живи у својој породици приближио могућност одрастања у породичном окружењу. Породични смештај развијан је кроз унапређење квалитета бриге о деци, подизање хранитељских компетенција и стручно усавршавање професионалаца.

Током 2023. године, на евиденцији Центра су се налазиле 339 хранитељских породица, у 334 породици је био реализован породични смештај. На евиденцији Центра на дан 31.12.2023. године смештај је реализован у 313 породице, 11 хранитељских породица је слободно.

Број хранитељских породица на евиденцији ЦПСУ Нови Сад за Јужнобачки округ на дан 31.12.2023.	
Број активних хранитељских породица које имају на смештају децу и младе	313
Број празних хранитељских породица које немају на смештају децу и младе	11
Укупно	324

Значајан податак је да од 313 активних хранитељских породица, 94 спадају у категорију сродничког хранитељства.

Сродничке хранитељске породице и породице блиских особа код којих су деца и млади на смештају	
Сродство	Број ХП
Баба и деда	49
Ујак, стриц, тетка	33
Брат, сестра	8
Близуак пријатељ породице детета (кумови)	0
Супружник крвног сродника	1
Остало	2
Укупно	93

Према месту становања значајан број породица 197 не живи у градској средини.

Хранитељске породице за децу и младе према месту становања у току 2023.године	
Град	137
Остало	197
Укупно	334

У складу са Правилником о хранитељству, у Центру се реализује континуирани едукативни рад са хранитељима.

Едукације су организоване за све хранитељске породице са територије Јужнобачког округа.

Број хранитељских породица са потврдом о подобности за бављење хранитељством које су похађале едукативне програме (редовне, годишње програме обуке) у 2023. години	
Назив програма	Број ХП
Отворена врата хранитељства	47

Током 2023. године Центар је реализовао 62 нови смештаја у хранитељске породице. Нереализованих захтева за смештај било је 179, на основу података са листе чекања.

Тешкоће које су препознате у реализацији нових смештаја деце/младих особа су знатно већи број захтева за смештај деце у односу на број расположивих хранитељских породица, као и недовољан број хранитељских породица које имају капацитет да се баве хранитељством уз додатну и интензивну подршку.

Значајно је нагласити да се код хранитељских породица уочава благи пораст спремности за смештај деце са развојним и здравственим тешкоћама, односно отвореност за специјализовано хранитељство. Када се ради о деци са изазовима у понашању и даље недостају породице које би биле спремне да прихвате ову врсту изазова у хранитељској улози.

У току 2023. године, поштујући актуелне законске прописе, деци узраста од 0-3 године у ургентним ситуацијама збрињавања обезбеђиван је смештај у хранитељске породице. Услугу ургентног хранитељства пружило је 13 породица, које се баве првенствено стандардним хранитељством.

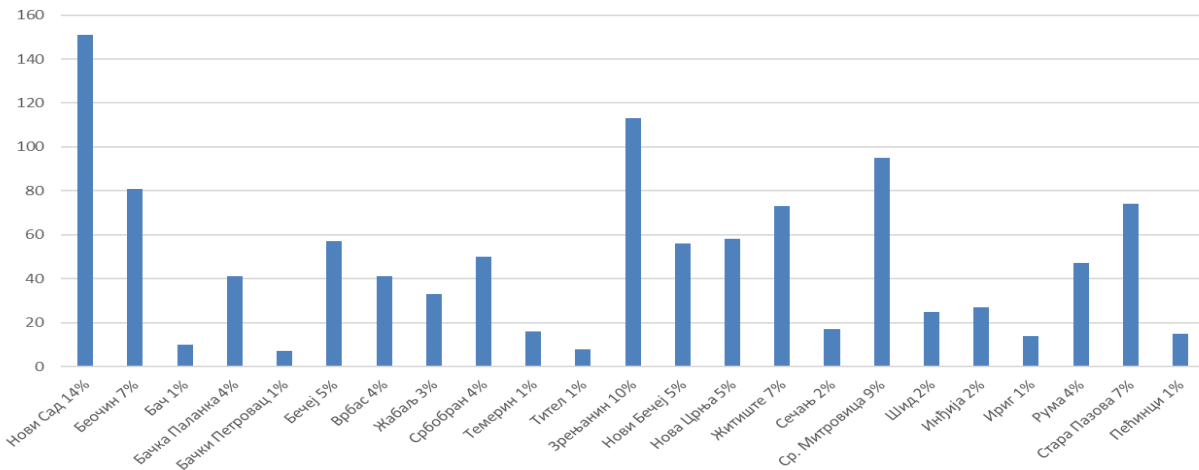
Изазови са којима се Центар суочавао у извештајном периоду везани су за одређен број сродничких породичних смештаја. У тим породицама се уочава нижи степен испуњености стандарда о хранитељству. То се посебно односи на стандарде стамбеног простора и материјалне услове у којима породице живе.

5. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА

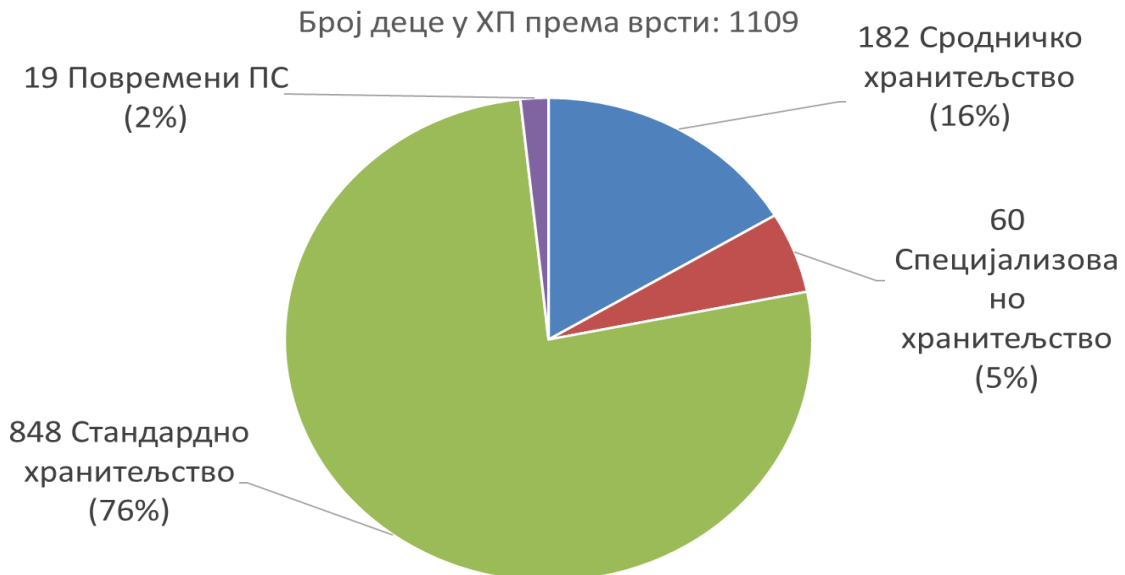
5.1.УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

Према истраживању спроведеном у октобру 2023. године укупно је у окрузима за које је надлежан Центар 1109 деце/младих особа користило услугу породичног смештаја.

Број деце у ХП према општинама: 1109

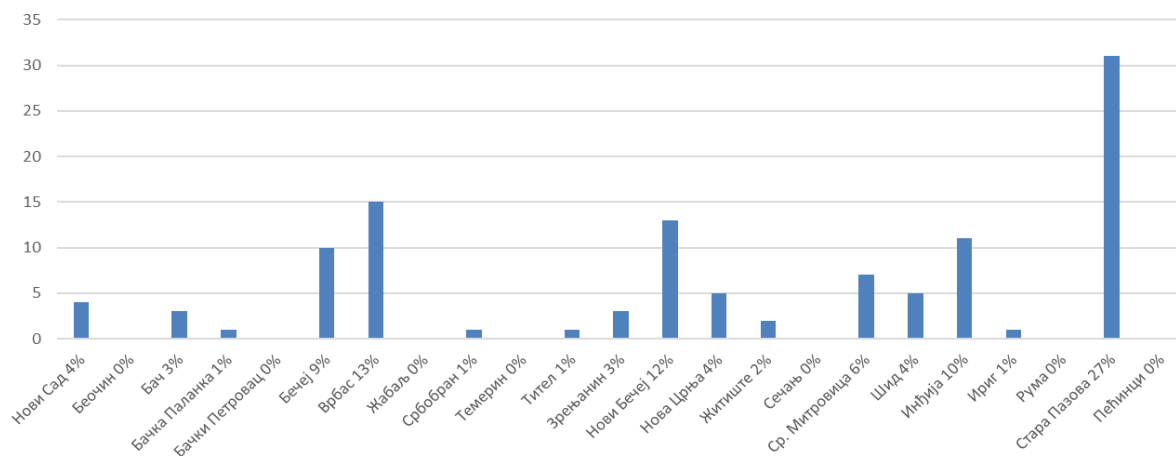
Број деце у ХП према врсти: 1109

Такође, за исте округе, услугу породичног смештаја за одрасле користило је 136 одраслих и/или старијих лица.

Одрасли/стари на породичном смештају по општинама:

113

Структура корисника, тј. деце на породичном смештају за општине које је Центар преузео, односно, за територију читавог Јужнобачког округа дата је у табели испод:

Број деце и младих на хранитељству у 2023. год. према старости и полу									
Узраст	М			Ж			Укупно		
	У току године	Смештених у току године	На 31.12. 2022.	У току године	Смештених у току године	На 31.12. 2022.	У току године	Смештених у току године	На 31.12. 2022.
0 - 2	15	10	14	25	17	23	40	27	37
3 - 5	28	2	26	23	4	21	51	6	47
6 - 14	120	9	114	135	13	131	255	22	245
15 - 17	50	1	49	57	3	51	107	4	100
18 - 25	42	0	29	57	3	38	99	3	67
Укупно	255	22	232	297	40	264	552	62	496

Центар је током 2023. године директно радио са породицама које пружају услугу породичног смештаја и током тог периода пружао је подршку за 334 хранитељске породице, у којима је било смештено 552. деце и младих.

Поређење броја и узрасне структуре корисника у 2022. и 2023. години						
Узраст	2022.			2023.		
	Укупно у 2022.	Смештени у 2022.	На дан 31.12. 2022.	Укупно у 2022.	Смештени у 2022.	На дан 31.12. 2022.
0 – 2	33	10	32	40	27	37
3 – 5	59	12	55	51	6	47
6 - 14	266	24	243	255	22	245
15 – 17	106	4	92	107	4	100
18 - 25	100	1	72	99	3	67
Укупно	564	51	494	552	62	496

Током 2023. године, у односу на 2022. годину, порастао је број деце на породичном смештају за 2. Током 2023. године смештена су 62 нова дете/млада особа које прати Центар. Ово је 11 деце више него у 2022. години.

5.2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

Током 2023. године 19 породица је обрађивано у поступак процене опште подобности за бављење хранитељством. Стручни тим је проценио да две породица не испуњавају стандарде за бављење хранитељством, док су две породице одсутале током обуке. У извештајном периоду 15 породица је добило општу подобност за бављење хранитељством. Преиспитивање опште подобности за бављење хранитељством прошло је 62 хранитељске породице. На евиденцији се на дан 31.12.2023. налази 11 слободних хранитељских породица.

У периоду за који се пише извештај 56 деце/младих особа су престали да користе услугу породичног смештаја, према одлуци надлежног ЦСР. 13 деце и младих се вратило у своју биолошку или сродничку породицу, 25 младих се осамосталило. На смештај у установу социјалне заштите премештено је 2 деце.

Такође, 2 деце је усвојено у домаће усвојитељке породице. Ово је петоро деце мање него у 2022. години. 14 деце је променило хранитељску породицу, док је за 5 деце смештај прекинут из других разлога (пресељење детета са хранитељском породицом на територију коју не покрива ЦПСУ НС, смрт хранитеља).

На дан 31.12.2023. од укупног броја деце/младих особа на смештају 112 има развојне или здравствене сметње. Од тог броја, 16 остварује увећану накнаду за издржавање, док 39 прима увећани додатак за помоћ и негу другог лица.

Тренутно је на школовању 354 деце. Од тог броја њих 26 су студенти више или високе школе. 40 дете предшколског узраста није укључено у вртић, док је 62 детета предшколског узраста укључено у предшколску установу (вртић или јасле). 13 деце похађа програм припреме за школу у вртићу.

На дан 31.12.2023. године, 223 корисника породичног смештаја је остваривало контакте са биолошким сродницима. 19 деце је обухваћено услугом повремениг хранитељства те самим тим бораве у својим биолошким породицама, док 273 деце нема никакве контакте из разлога не регулисања контаката, непоштовања плана контаката или немања живих биолошких сродника.

У Новом Саду се током 2023. године 17 хранитељских породица бавило повременим породичним смештајем. Услугом је обухваћено 19 деце са сметњама у развоју и њихове породице.

У извештајном периоду Центар није радио на поступцима усвојења. Разлог је чињеница да још увек није створен правни оквир којим ће бити регулисани задаци и обавезе запослених у Центру приликом усвојења. Ову услугу ће Центар почети да пружа чим буде постојао законски оквир који ће уређивати ову област.

6. СТРУЧНИ РАД

Саветници за хранитељство, реализатори едукативних програма и супервизори су током 2022. године континуирано пратили испуњеност стандарда у хранитељству. Такође, континуирано су пружали подршку породицама у општинама Нови Сад, Петроварадин, Сремски Карловци, Беочин, Бачка Паланка, Бач и Бачки Петровац, Темерин, Србобран, Жабал, Тител, Врбас и Бечеј. Обухваћене су **334 хранитељске породице и 552 деце/младих на породичном смештају**. У фебруару и августу 2023. године урађени су извештаји о функционисању корисника и хранитељских породица и достављени су надлежним центрима за социјални рад. Саветници за хранитељство су пружали подршку свакој хранитељској породици саветодавним радом у кућној посети, на организованим састанцима са хранитељима, разговорима у Центру за породични смештај, Центру за социјални рад и путем телефонских разговора. У поменутом периоду, саветници за хранитељство су обавили **2027 кућних посета**.

У складу са важећим Правилником о хранитељству, хранитељске породице су обавезне да похађају 10 часова едукације годишње са циљем јачања својих компетенција. Планирана је реализација осам тематских радионица намењених хранитељским породицама кроз „Отворена врата хранитељства“. Радионице су (кроз групни, радионичарски рад) реализоване у фебруару, марту, априлу, мају, јуну, септембру, октобру и новембру. Теме које су обухваћене су:

Теме:	Предавачи:
Свесно хранитељство	Драгана Станковић Гаић, педагошкиња
Брига о деци која су имала искуство трауме	Доц. Др Јелена Танасијевић, социјална радница
Нега новорођенчета	Кристина Недељковић, вмс
Разиграно хранитељство	Јована Гвозденовић Лаловић, психолошкиња
Како рећи "не" мирне савести- границе у васпитању	Ивана Мушкиња социолошкиња
Долазак детета у породицу изазови у периоду прилагођавања	Доц. Др Јелена Танасијевић, социјална радница
Изазови одрастања у дигитално доба	Ана Мирковић, психолошкиња
Позитивна дисциплина- све смо пробали. Шта сад?	Ивана Мушкиња, социолошкиња
Како бринем о себи док бринем о детету?	Дуња Беквалац Ракић, педагошкиња
Зашто су чула важна у развоју и васпитању деце?	Дуња Беквалац Ракић, педагошкиња
Зашто су чула важна у развоју и васпитању деце? 2	Анђела Томић, дефектолошкиња
Како ублажити негативне ефекте стреса и изгарања у хранитељској улози?	Марина Вукотић, психолошкиња
Пакет практичних техника за управљање стресом	Марина Вукотић, психолошкиња
Љутња и бес код деце	Дуња Беквалац Ракић, педагошкиња

Теме које су обухваћене радионицама су прилагођене потребама хранитеља, односно престављају један од начина да се унапреде њихове компетенције а тиме и квалитет бриге о деци у сегментима где је за тим било потребе. Хранитељи врло позитивно реагују на едукације, мотивисани су да долазе и оцењују их као вишеструко корисне.

Реализаторке едукативних програма реализовале су Програма припреме за хранитеље "Сигурним кораком до хранитељства" за територију за коју је основан Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад. Обуке су реализоване у Новом Саду, Новом Бечеју и Зрењанину и то следећом динамиком:

Р.Б.	Група (према ЦСР)	Место одржавања	V	VI	X	XI	XII	Планирани број породица за обуку	Породице које су завршиле обуку
1.	Нови Сад, Србобран, Врбас, Ст.Пазова, Зрењанин, Шид	Сремска Каменица	x	x				14	12
2.	Нови Бечеј	Нови Бечеј	x	x				17	17
3.	Зрењанин, Нова Црња, Житиште	Зрењанин			x	x		8	8
4.	Нови Сад, Беочин, Србобран, Бечеј, Бачка Паланка	Сремска Каменица				x	x	9	9
								УКУПНО:	46

Програм припреме за бављење хранитељством је прошло укупно **46 породица у току 4 обуке**, које су реализоване у току два циклуса.

Ресурси хранитељских породица и даље нису довољни у односу на број деце која чекају смештај и број захтева за смештај. Недостатак ресурса изражен је у односу на специјализоване хранитељске породице и потребу да се обезбеди смештај за децу која имају поремећај понашања, као и децу старијег календарског узраста.

Рад на подизању стручних компетенција професионалаца је континуиран. Саветници су добијали подршку супервизора у циљу оснаживања у раду са хранитељским породицама, децом и младима. Рад супервизора је био усмерен ка препознавању компетенција које треба унапредити и врсту подршке која је саветницима потребна. Супервизори су пратили актуелне токове у систему социјалне заштите и о томе информисао саветнике. Током 2023. године реализовано је укупно 171 супервизија, од чега је групних 7 и 164 индивидуалне.

Сарадња са центрима за социјални рад је као што смо већ наводили у овом извештају била континуирана због повезаности делатности. Најчешћа сарадња је била са ЦСР Нови Сад и одељењем у Беочину, као и ЦСР Бачка Паланка, Бач и Бачки Петровац, ЦСР Темерин и Србобран, ЦСР Бечеј, ЦСР Жабалъ и Тител и ЦСР Врбас. Организовани су по потреби састанци са директором, правником, руководиоцем службе за заштиту деце и младих и водитељима случаја у циљу унапређења сарадње, заједничког планирања заштите и решавања актуених послова и тешкоћа у заштити деце и младих у складу са препорученим мерама.

Тешкоће са којима су се запослени у Центру сусретали су првенствено биле везане за недовољан број запослених стручних радника и велику територијалну надлежност установе. Број хранитељских породица и корисника породичног смештаја није усклађен са бројем запослених стручних радника што битно отежава и утиче на организацију рада у установи и квалитет пружене подршке и надзора у хранитељским породицама.

Током 2023. настављен је унос података у базу података која има за циљ лакше праћење рада саветника за хранитељство. Поред тога омогућава бољи увид у евиденцију хранитељских породица и деце на породичном смештају. Ово олакшава праћење деце и породица у којима су деца смештена.

Поред наведеног, у Центру је реализована Интерна контрола евиденције и документације предмета стручних радника. Комисија за Интерну контролу била је сачињена од три члана (директор, супервизори и секретар).

Насиље над корисницима:

У извештајном периоду нису евидентирани случајеви занемаривања над корисницима породичног смештаја.

7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је током 2023. године, урадио максимум у односу на број и структуру запослених, расположиве материјалне ресурсе, као и у односу на реалне околности.

Центар се и даље активно труди да се број запослених повећа и да се достигну стандарди како би се пропорционално повећавао обухват корисника у региону за који је Центар основан.

Поред буџетских средства, Центар се активно труди да обезбеди додатна средства за унапређење рада Установе и побољшање услова рада, као и за квалитетније услуге намењене корисницима. Надамо се да ћемо и у 2024. обезбедити неопходне ресурсе, а посебно ћемо фокус ставити на опрему, аутомобиле и простор.

И током 2023. године Установа је наставила сарадњу са различитим заинтересованим странама и свим релеватним актерима, како би се стручним радницима олакшао рад и допринело да се рад одвија најбоље могуће у датим околностима.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је сада установа препозната како на националном, тако и на покрајинском и локалном нивоу (у региону за који смо основани), од свих релеватних актера. У 2024. години надамо се развијању ове сарадње и свакако успостављању нових квалитетних односа са заинтересованим странама за рад и развој Центра.

За крај овог Извештаја за 2023. годину значајно је истаћи високу мотивацију руководства и запослених у Центру, да се Центар и даље развија као високо стручна и професионална Установа, која пружа квалитетне услуге у складу са стандардима својим корисницима.

Број: _____

Датум: 01.02.2024. године

**в.д. директора
Ивана Копривица**